

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrieri nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erszébet-közut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colonă 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifară
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în de-jare și
Abonamente pentru Austro-Ungari
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr. de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr. de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 258.

Brașov, Duminică 21 Noembrie (4 Decembrie).

1904.

„Națiunea” și alegătorii.

Intr'unul din numerii trecuți am amintit importanța vorbire ce a ținut-o contele Apponyi la meetingul opozițiunii unite. Eată ce a ținut el la cestiunea, decât alegătorii din țară pot să dea absolutu guvernului Tisza pentru violența comisă contra regulamentului camerei, ori nu:

„Constituțiunea — dize Apponyi — n'a dat alegătorilor dreptul, ca ei la rândul lor să poată da absolutu pentru violări de drept săvârșite, ci ea le-a dat numai dreptul de-a decide, decât e corectă ori nu o tendință politică, și de-a îndepărta său de aduce la putere o majoritate.”

„Mi veți dice, că acesta este numai formalism, că națiunea este izvorul original al tuturor drepturilor și că națiunea poate face ce-i place. Decă ai fi așa, atunci noi am părăsit basa de drept a constituției ungare și am pășit pe terenul plebiscitului napoleonice.

„Națiunea! Ei bine, acesta procedere plebiscitar ar avé un înțeles și o îndreptățire etică, decât aceea societate la care se apeleză ar fi de fapt întreaga națiune. Decă milioanele popoului pășesc la urnă și poporul enunță, că concetățenul acesta (Tisza) a lucrat corect, atunci un asemenea verdict poate să vie în conflict cu dreptul formal, der poate totuși să poseddă atâta putere morală, ca să dea un absolutu. Der acel mic corp electoral, care din 17 milioane locuitori ai acestei țări, cuprinde în sine numai 900,000 alegători și eschide de la dreptul electoral două milioane de concetățeni ai noștri, cari știu ceti și scrie, un ast-fel de corp electoral poate posedea numai drepturi formale, nu poate să arôge însă o putere etică, ce ar trece peste acesta. E der numai o comedie, decât punem înainte dreptul formal de câte-ori ne vine la socotelă. Ori că ne ținem de dreptul formal și atunci nu se poate alta de cât ca fapta nelegală a guvernului să fie nimicită fără milă, ori acceptăm puterea etică a stărei plebiscitare napoleonice, de ceea ce se ne ferescă Dumnezeu. Atunci trebuie să avem și curagiul de a face ca toate milioanele popoului ungar să poată ocupa acest scaun judecătoresc, nu însă numai un mic cuotient al lor.”

Cu alte cuvinte Apponyi dice: ori ne ținem de constituția rămasă din timpurile privilegiilor și atunci decide numai dreptul formal; ori se avem apoi și curagiul a estinde dreptul electoral asupra întregii populațiuni, și atunci putem accepta puterea etică a vocei popoului.

Apponyi, după părerea diarului vienes „Neue Freie Presse”, a zăgrăvit pe părete votul universal, cum le place a face clericalilor reacționari între cari îl numără și pe el.

Conclusiunile ce le trage numita foie, care stă în serviciul guvernului tiszais, din cuvintele lui Apponyi sunt logice și prea interesante, din care cauză le reproducem aici fără de a le mai face nici un comentariu:

„...In discursul său ținut în adunarea opozițională de Lunia trecută, contele Apponyi a denegat ministrului președinte dreptul, de-a cere de la națiune indemnitate pentru violarea regulamentului camerei, i-l'a denegat, fiind-că din cele șeptespredece milioane ale populațiunii ungare au dreptul electoral mai puțin de un milion, și acesta minoritate nu poate fi identificată cu națiunea.

„E clar că, decât acesta este esact, contele Apponyi și partidul său, care represintă minoritatea acestei minorități, au încă și mai puțin drept, de a vorbi în numele națiunii și că decât decide numărul locuitorilor, tot sanctuariul constituțiunii ungare, ca al căreia pontifice celebrăză bucurosi contele Apponyi, stă pe un fundament foarte subred, fiind-că atunci nu e adevărat, că constituțiunea ur fi voința codificată a națiunii.

„E caracteristic mai ales, că tocmai anteluptătorul așa numitelor postulate naționale se provocă la masele acelor, cari în Ungaria n'au drept electoral. Scie bine contele Apponyi, că din cele șeptespredece milioane, cari după dreptul public compun națiunea ungară, abia numai jumătate sunt Unguri și în sens etnografic, și că în Ungaria ar trebui să curgă lupta pentru alte lucruri, decât pentru regulamentul lui Daniel, decât ar fi reprezentate și celelalte naționalități în dietă.

„Apelul la numărul populațiunii în Ungaria, este încă și mai puțin un apel la națiune, decât apelul lui Tisza către alegători; este un apel la naționalități, și în ziua în care ar fi ascultat, e de temut, că strălucirea isbândilor lui Apponyi pe terenul naționalisării armatei, ar deveni tare pălită...”

Brașov, 20 Noembrie.

Contele Tisza la Majestatea Sa. Eri după amăzi, ministrul președinte Tisza a fost primit în audiență de Majestatea Sa în Gödöllő. In cercurile politice din Budapesta se crede, că contele Tisza a raportat Majestății Sale asupra situațiunii. In urma audienței, s'a ținut aseră un consiliu de miniștri.

Situațiunea în Austria. Din Viena se anunță, că în situațiunea politică internă se pregătesc lucruri foarte însemnate. Cehii declaraseră mai înainte, că nu vor lăsa să se primescă nici un proiect, der după o consultare mai lungă ei au decis să mai facă o ultimă încercare de a ajunge la înțelegere cu Koerber și cu partidele germane, ca astfel camera să devină capabilă de a lucra. Cehii au decis adecă, să trimită la ministrul președinte Koerber comitetul parlamentar al partidului lor, ca să trateze cu el. Comitetul s'a și dus la Koerber, având cu acesta o conferență de mai multe ore. E vorba în primul rând, de a se afla o modalitate, ca Cehii să nu mai facă obstrucție. Conferența cu Koerber s'a ținut și eri. Se dice, că Cehii s'ar mulțumi cu o declarație a ministrului președinte în care acesta să promită, că va înființa o a doua universitate cehică.

Un memorând în cestiunea cretană. Principele George al Greciei, comisar înalt în Creta, a adresat un memorandum d-lor Delcassé, Zettoni, lord Lansdowne, contele Lamsdorf, miniștri ai afacerilor străine a celor patru puteri protectoare. Se scie, că Austria și Germania s'au desinteresat complet de cestiunea cretană. De la începutul autonomiei, era ușor de prevădut, că în scurt timp se va cere unirea Cretei cu Grecia și că suveranitatea nominală a Sultanului asupra insulei va dispărea mai curând său mai târziu. Prințul amintesc, că acesta este dorința unanimă a administrațiilor săi și că reprezentanții lor au cerut de repetite ori de la puteri această măsură necesară. El crede că turburări grave se pot produce, decât poporul cretan va fi înșelat în speranțele sale și dă a înțelege, că autoritatea sa personală va fi micșorată în cazul când puterile protectoare nu vor face dreptate cererii. Memorandumul nu face nici o alusiune la vre-o eventuală demisiune a înaltului comisar. Se pare deci foarte probabil, că cererea sa va rămâne platonice și că trupele internaționale vor continua a ocupa insula și a păzi ordinea până la o dată nedeterminată. Totuși o revoltă cretană va pune de sigur Europa în mare nedumerire.

Situația politică ungară.

Cele ce s'a petrecut la Iaurin, Galszecs și Dobrișin, în ziua de 1 Decembrie, sunt tot atâtea momente remarcabile ale situațiunii. La Iaurin contele Tisza, la Galszecs conții Andrassy au scos spada ca s'o înaruciseze cu adversarul, — ér la Dobrișin reprezentanța comunală a dat vot de neîncredere guvernului.

La Iaurin contele Tisza a cam pățit-o. El, care în discursurile sale din dietă mereu avea pe buzele sale „națiunea” și „judecata națiunii”, s'a pomenit de odată că la Iaurin e întâmpinat cu pietri, cu fluerături și cu sgomot infernal provocat de aceia, cari nu se însuflețesc pentru politica „mânei tari”. Când contele Tisza se urcă la gară în trăsură, din mijlocul mulțimei adunate sburără pietrii asupra trăsurei, ér dinaintea edificiului „Lloyd” contele Tisza fu primit cu urlete și fluerături. Când Tisza s'a dat jos din trăsură un om a dat navală asupra-i și ridică ciomagul să-l lovescă, însă din norocire un polițist l'a oprit în săvârșirea faptei. Pe când se ținea discursul de deschidere a adunării, poporul iritat a bombardat cu pietri ferestrele edificiului și pentru menținerea ordinii a trebuit să se cheme la fața locului întreaga garnisonă din oraș.

După adunare Tisza n'a părăsit edificiul până când husarii și infanteriștii n'au curățit stradele de demonstranți. Din stradele laterale însă mereu se aușiau strigări: „jos Tisza!” In porța hotelului „Royal”, unde s'a ținut banchetul, un om l'a amenințat pe Tisza c'o umbrelă.

Așa a fost primit Tisza în Iaurin.

Un alt moment însemnat al zilei este discursul, ce l'a ținut contele Iuliu Andrassy înaintea alegătorilor săi în Galszecs. In acest discurs Andrassy a declarat, că el nu se va mulțumi cu critica sarbădă, ci va lupta din toate puterile pentru zădărnicierea planurilor contelui Tisza. „Nu mă voi da la o parte, ci îmi voi împlini datoria, ori-ce urmări ar avé această luptă pentru persoana mea.”

Meetingul studenților în Praga contra proiectului Berzeviczy.

Praga, 1 Decembrie.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Academicii de naționalitate nemaghiară din Praga au ținut în 27 Nov. a. c. o adunare cu scopul de a protesta solidar contra proiectului școlar al ministrului Berzeviczy.

Afară de Germani toate naționalitățile nemaghiare din Ungaria au fost reprezentate, Românii prin medicinistul Iuliu Moldovan. Părerile reprezentanților au fost concentrate în următoarea rezoluțiune primită cu vii aplauze de către adunare:

„Noi participanții meetingului, aranjat de tinerimea academică din Praga, aparținătoare naționalităților nemaghiare din Ungaria, care a avut loc adî în 27 Nov. 1904 în localul „Narodni dum”, protestăm cu indignațiune contra proiectului școlar, înaintat parlamentului maghiar de către ministrul de culte și instrucțiune Berzeviczy.

„Protestăm contra acestui proiect din punct de vedere al umanității, căci scopul vădit este maghirisarea cu forța a popoarele nemaghiare.

„Protestăm contra proiectului din punct de vedere al culturii generale, căci pretinde, ca cunoșcerea limbei maghiare, care nouă, popore arice, ne e de tot străină, să fie scopul principal al instrucțiunii, ceea-ce ar face direct imposibilă o creștere reală, de care avem necondiționat lipsă în lupta grea pentru existență.

„Protestăm contra lui din punctul de vedere al dreptului și al dreptății, căci în mod viclean tinde a face ilusorică și cea din urmă rămășiță a autonomiei noastre școlare, asigurate nouă prin regele nostru atât în legea referitoare la autonomia noastră bisericească, cât și în legea naționalităților.

„Tot-odată provocăm toate popoarele nemaghiare din Ungaria, cari la olaltă fac majoritatea acestei țări, pe Români, Slovaci, Serbi, Croați, Sloveni, Ruteni și Sași, a păși uniți la lupta contra acestui proiect, ca și contra tuturor agresiunilor regimului maghiar din Ungaria, nouă adversar.

„Ii provocăm, să îndatoreze pe delegații lor, a esopera respingerea acestui proiect neuman.

„Apelăm în fine la toți Maghiarii drepti și progresiști, apelăm la totă lumea civilisată, a ne împărtași cu simpatiile lor în lupta acesta grea.” med.

Sinodul protopopesc din Clușii.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Clușii, 2 Decembrie n. 1904.

La seria protestelor ce s'au făcut până acuma din partea Românilor împotriva proiectului de lege suprimător de drepturi al lui Berzeviczy — s'a adaogat eri un nou și energic protest despre care viu a vă raporta.

Am ținut oă „s'a adăugat”, în realitate însă protestul acesta este o inițiativă, un început demn și mult încuragiator, este primul protest ridicat din partea unui sinod protopopesc al bisericii române unite.

Sinodul convocat de d-l protopop Dr. Elia Dăianu prin circulară tipărită, s'a ținut în cancelaria protopopescă de la casele parohiale din Clușii.

Înainte de sinod s'a celebrat s. liturgie, făcându-se tot-odată rugăciuni

pentru d-l Ioan Pop, parochul Gilăului, care se află greu bolnav.

La orele 9 s'a deschis sinodul de către părintele protopop Daianu, care a rostit o cuvântare, foarte bine argumentată, relevând nedumeririle de cari sunt cuprinși fiii bisericii române unite când ved pe deoparte starea precară a clerului în urmă trăgării fără sfârșit a cestiunii congruei, ér pe de altă parte nourii amenințători, ce s'au acumulat împotriva bisericii prin proiectul reformei școlare, care e făcut anume ca să abată școlile noastre de la menirea lor firească, ér bisericii luându-i toate drepturile avute, să-i lase numai sarcinile și să o aducă în situația absurdă de a susține cu grele jertfe nisece așezăminte străine de ea, ba în ultima analiză direct dușmănoase ei.

Părintele protopop Daianu a făcut în cursul cuvântării sale apologia limbii naționale, ca limbă în școlile primare, invocând dreptul divin, dreptul natural, istoric și pe cel pozitiv, precum și etica politică, cari toate spriginesc și garantează limba poporului român în școlile sale.

Sinodul în numele a 35,000 de suflete, cari se țin de districtul Clușului a votat în unanimitate următoarea moțiune:

Considerând, că proiectul de reformă școlară prezentat prin actualul regim, isbesce în toate ideile de drept, divin și pozitiv, și atoa în mod fățis autonomia legală a bisericii noastre române gr. cat. — Sinodul identificându-se cu atitudinea Prelaților români, protestează în numele dreptului și al dreptății în contra atentatului intenționat prin proiectul de lege al ministrului Berzeviczy;

Își exprimă mulțămirea și omagiile sale Arhiepiscopilor români și îndeosebi înalt Prea Sfinției Sale Preaibutului nostru Arhiepiscop și Metropolit de A. Iulia și Făgăraș, Dr. Victor Mihályi de Apșa, rugându-l cu totă reverința și încrederea, ca să aducă la cunoștința tuturor factorilor constituționali, că întreg clerul și poporul credincios, gelos de drepturile bisericii și școlii sale, și agitat de o adencă nemulțămire, dorește delaturarea atentatului proiectat, prin retragerea definitivă a noului proiect de reformă școlară.

Tot-odată sinodul hotărăse și înărcinază presiul, ca prin o scrisoare circulară să comunice tuturor sinodelor protopopesci această deciziune, cu rugarea de a o primi și sprijini și din partea lor.

Sinodul la propunerea d-lui Vas. Hossu jude la tabla r. și epitrop al bisericii parohiale din Clușiu, a decis a se trece discursul părintelui protopop în procesul verbal.

În acest sinod, la care au participat nu numai clerul ci și câte 2 delegați mirenii din fie-care parohie (din Clușiu între alții: d-l V. Hossu, jude de tablă, Leontin Pop, prim-epitrop, Vas. Raută Buticescu etc.) s'au tratat și alte cestiuni de importanță pentru districtul Clușului, ér d-l jude de tablă V. Hossu a prezentat o mo-

țiune, care interesează întreaga biserică română unită.

D-l Hossu a prezentat anume moțiunea, ca sinodul să-și exprime dorința, de a se acorda mirenilor loc în viața organică a bisericii, în sinodele diecesane mixte.

Moțiunea acosta luându-se la dezbateri, după câteva modificări stilare s'a primit cu majoritate de voturi în sensul, ca I. P. S. Sa Metropolitul să convoce sinod mixt și în înțelegere cu ceilalți Arhiepiscopi să prepare convocarea unui congres mixt al întregii provincii metropolitane.

Correspondent.

Adunarea de protestare din Deșiu

contra proiectului Berzeviczy.

— 1 Dec. 1904.

On. Redacțiune! Ați anunțat la timpul său adunarea de alegători convocată pe ziua de 22 Noemvrie la Deșiu pentru a protesta în contra proiectului Berzeviczy. Adunarea permisă fiind de autoritatea politică, s'a ținut în ziua fixată, și din procesul verbal ce s'a luat despre decursul ei, vă dau aici un extras în următoarele:

Adunarea a fost deschisă prin d-l avocat Dr. Teodor Mihalyi, invitând pe cei prezenți a-se constitui în sedință și a-și alege president și notari.

La propunerea d-lui Clemente Barbul au fost ales president: dintre mirenii Dr. Teodor Mihalyi, ér dintre „clericali“, cum se dice în procesul verbal, d-nii protopopi Ioan Welle și Teodor Herman, ér de notari: Dr. Ioan Cherecheș și Dr. Liviu Micșa.

După acosta d-l Dr. Teodor Mihalyi deschide adunarea și numește verificatori ai procesului verbal pe d-nii Alexandru Avram și Augustin Pinte.

D-l Dr. Alesandru Vaida-Voevod, referentul adunării, face apoi espunerea situațiunii politice, etnice și culturale din țară; arată, care e conținutul proiectului ministrului Berzeviczy, tendințele ce le urmărește acest proiect, urmările desastroase ce le-ar ave pentru poporul nostru, decât ar deveni lege — și de încheiere presentă conferenței următorul proiect de rezoluțiune:

„Considerând, că proiectul lui Berzeviczy violază cele mai prețioase drepturi și vatămă cele mai sfinte sentimente ale popórelor nemaghiare;

„Considerând, că acest proiect de lege trebuie să il privim ilegal, deoarece, decât ar fi primit și sancționat ca lege, din acosta împrejurare ar rezulta absurditatea legală, că o lege în vigore ar nimici drepturi autonome de ale bisericilor noastre naționale, pe când alte legi, în vigore, mai vechi, în același timp garantează această autonomie;

„Considerând, că dintr'acosta contradicere imposibilă într'un stat de drept ar rezulta tulburarea păcii și stfruirea urei între naționalitățile patriei;

„Considerând, că școla ar deveni din sanctuarul culturai și al luminei, ce este astăzi pentru popor, o simplă instituție aservită machinațiunilor politice;

„Considerând, că o atare școlă ar ave intenție vedită de a răpi și nimici posibilitatea progresului cultural al nemaghiarilor și de a răspândi în sinul lor ireligiozitatea și de a propaga demoralizarea;

„Adunarea Românilor din comitatul Solnoc-Dobâca protestază în contra intenției volnice a ministrului Berzeviczy de a crea o lege, care ar jigni drepturi vechi ale Nemaghiarilor, cu ajutorul unui parlament în care poporul român nu este reprezentat în mod correspundător;

„Adunarea declară, că tot natul Român va lupta pe basa legilor pozitive mai vechi în acea direcție, ca intențiile proiectului de lege școlar să sufere naufragiu pe totă linia;

„Adunarea se declară solidară cu toate acțiunile interprinse din partea episcopatelor bisericilor naționale române în contra proiectului de lege școlară și își exprimă admirația și profundele sale mulțămite față de metropoliții și episcopii noștri“.

D-l Dr. Ioan Șliam sprijinesce proiectul de rezoluțiune și face propunerea, ca adunarea să-i primescă cu unanimitate și să espriime mulțămirea protocolară prelaților români pentru atitudinea lor față de proiect, ér acosta să li-se aducă la cunoștință prin câte un exemplar al procesului verbal.

Adunarea primesce cu unanimitate și însufletire proiectul de rezoluțiune prezentat de d-l Dr. Al. Vajda-Voevod, precum și propunerea d-lui Dr. Ioan Șliam.

SCIRILE DILEI.

— 20 Noemvrie v.

Inaugurarea mausoleului lui Mihai Vitezul. Dumineca viitoare se va inaugura la mănăstirea Dealului mausoleul lui Mihai Vitezul. În vederea acestei mari solemnități „Asociațiunea generală a studenților univ. români“ va organiza o „caravană“ pentru ca toți studenții să sârbătorească memoria marelui erou național. În Târgoviște se va face o frumoasă primire pelerinilor, organizându-se în acest scop un comitet de recepție. — În urma intervenției d-lui profesor Tocilescu, sub a cărui conducere se face acest pelerinaj, toate persoanele au o reducere pe căile ferate române de 50 la sută. Inscrierile se fac la localul Asociațiunii studenților din calea Victoriei 110 în orî ce di.

Un vînător român îndrăsnel. „S. D. T.“ din Sibiu scrie: Sâmbăta trecută țeranul Petru Muțiu din Reșinari a avut norocul să impuse în munții de lângă Rîusadului *trei urși* și anume unul mare puternic, al doilea de 1½ an și al treilea de 1 an. Petru Muțiu a descoperit încă de Vineri urmele celor trei urși și Sâmbăta înarmat cu pușca s'a luat pe urme.

El a ajuns astfel la o visuină, din care curajosul vînător s'a încercat să scotă pe urși prin strigăte. Familia de urși însă se făcea nıznai. Atunci Muțiu a început să arunce pietri în vizuină. La provocare étă că se arată un urs uriaș și vré să se arunce asupra lui Muțiu. Acesta însă nu și-a pierdut presentă și cu o împușcătură l'a culcat la pământ. Tot așa i-a soos cu pietri și pe ceilalți doi mai tineri, cari avură aceeași sorte, ca și tatăl lor. În visuină mai rămase încă un pui de urs mic, care nu voia de fel să iesă. Muțiu însă a intrat după el în visuină și l'a ucis acolo. Cu tot curajul bărbătesc admirabil al lui Muțiu, nu știu ce ar fi pătit, decât se întâmpla să dea în visuină și de ursică!

Un statistician italian despre București. D-l Ugo Glusti, cunoscutul statistician din Italia, în ultima sa scriere statistică „La statistica locala in Italia“, vorbind de lucrările statistice în Europa dice: Bucureștiul e singurul oraș din statele balcanice care are un serviciu statistic regulat și publică buletine săptămânale și lunare, precum și un anuar destul de bogat în date deosebit de importante.

O crimă înfiorătoare s'a desfășurat Mercuri noptea pe bordul șleului „Rosina“ proprietatea fraților Mendl, acostat în largul Dunării în fața fabricii de făină Violatos. În timpul nopții căpitanul șleului a fost asasinat cu lovituri de cuțit de mai mulți indiviți rămasi până astăzi necunoscuți. Imprejurările în cari s'a săvârșit crima sunt următoarele: Pe la orele 2 din noptea o barcă s'a apropiat de șleul „Dezi“ acostat în fața băilor, din care vre-o trei indiviți s'au urcat pe bordul vasului căutând să-l jefuiescă. Fiind însă simții de căpitanul Siciliatos, tâlharii s'au făcut nevăduți prin întunec, favorizați și de păcla, care domnea pe totă întinderea. Deși prima oră surprinși, criminalii nu și perdură curajul și avură încredere într'o doua întreprindere. Refugiați pe malul drept al Dunării, adevă pe malul opus al portului român după câteva momente de plănuire infernală, se întórsera din nou în largul apei, îndreptându-se de astă-dată spre șleul „Rosina“. Ajunși aici ei se introduseră prin spargerea unei ferestre în cabina căpitanului, anume Suchiardopolo, pe care găsindu-l durmind, îi aplicară două puternice lovituri de cuțit în cap. Destepându-se nenorocitul căpitan voi să fugă, să cheme ajutor, dér cum forțele il părăsiseră, el nu făcu de cât doi pași și fu ajuns de criminali, cari îi mai aplicară alte trei lovituri de cuțit, mortale, culcându-l pentru tot-deuna la pământ. După terminarea acestei fiorose opere asasinii scotociră cabina furând 2.500 lei și mai multe obiecte de valoare, cu care au dispărut. Tote astea s'au petrecut în perfectă liniște, așa în cât nici cei cari dormiau în cabinele învecinate n'au știut nimic până a doua di matelotul Spiros Cerlantis, dădu peste cadavrul șefului său zăcend într'un lac de sânge și mutilat oribil.

Marinari italieni decorați de Tarul. Tarul a conferit medalii de aur și argint matelotilor de pe cruciătorul italian „Elba“, cari dăduseră ajutor echipajului rusesc de pe vasele „Variag“ și „Koreetz“ distruse la Cernulpo.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Banditul.

Povestire englezescă.

Tom Rokat era un bandit. De-altmintrea om cam comod, el nu eșia la drumul mare, decât când se aștepta la vr'o pradă grasă. Poporul vorbea multe și mărunte despre Tom Rokat. Intre altele se vorbea, că e capabil să se arate în dece locuri de-odată. În privința persoanei sale circulau fel de fel de versiuni. Unii diceau, că e robust ca un atlet, alții, că e de statură mică și are ochi albaștri.

Tatăl meu era avocat și locuia în Gloucestershir. Era bărbat înalt, voinic și tare ca un leu. La 1795 avuse un proces mare urbarial, în care în sesiunea de primăvară era să se țină la Warwick pertractarea finală. În acest proces trebuia să mergă înainte de Crăciun la oraș, ca să și procure nisece acte și fiind om foarte curajos, a plecat singur. La întorcere era o noptea cu lună și frigul contenise. Cum oălărea el așa în trap, de-odată își aduce

aminte, că la hanul, unde poposise nu departe de Warwick, a zărit pe chelnerița, că și face de lucru cu pistolele lui. Cuprins de bănuiel, el scose proiectilele și le înlocui cu altele.

Călărise deja vr'o 4—5 ore, ajungend la podul de lemn de peste riul Avon. Aici, la o cotitură, îi eși înainte un călăret mascat. Tata scose repede pistolul și ținti asupra călărețului. Pistolul însă nu luă foc. Chelnerița virise o undrea în țipa pistolului și o rupse acolo.

— Mai ai unul? — întrebă banditul liniștit, după-ce văd, că nici al doilea pistol nu luă foc.

— Mai am! — răspuse tata. Mai am unul, beciunicule! și dicend aceste cuvinte prinse pistolul de vârful țevei și il aruncă cu atata putere spre capul banditului, încât Tom Rokat ar fi trebuit să cadă mort — decât il nimeria.

Tom însă s'a pitulat cu istețime, ér pistolul a sburat pe d'asupra lui. Tata însă pierdend echilibrul, cădă de pe cal.

Tom sări la el și îi puse genunchele pe piept.

— Dă încoce punga, ori te prăpă-

desc! Și țeva pistolului său o lipi de timpla tatei.

— Na! — dise tata cu dispreț și cu brațul liber scose portmoneul din buzunar și il aruncă în drum.

— Acu să dai încoce și portofelul! — stăruia banditul. Scote portofelul al negru și gros, ce-l porți în buzunarul din lăuntru.

— Aicea e! Și fiind-că ved, că ești așa bine orientat, ai fi putut ghici și aceea, că în portofel n'am hârtii de valoare.

— O să vedem! — răspuse Tom și cu o mână începă să borfăiescă prin hârtii.

— Acte de proces, cari nu privesc pe nimeni, afară de clientul meu, dise tata.

— Atunci să le rup — răspuse banditul. Ce să stea aici de gēba? Și începă să rupă o hârtie.

— Nu rupe! — dise tata speriat.

— Așa? Va să dică tot valoroză ceva?... Să nu pierdem însă timpul. Veți colo podul? Decă peste o săptămână vei pune sub pietra de lângă stălpul stâng 500 de galbeni, două ore după aceea îți

vei găsi tot acolo portofelul cu conținutul lui intact.

— Și cum să mă asigur, că n'o să mă înșeli? întrebă tata încăpăținat.

— Eu sunt Tom Rokat! răspuse banditul mândru și ridică genunchele de pe pieptul tatei. Acum poți pleca. Să nu uiți însă, că pistolele mele iau foc.

Tata a vrut să prindă pe bandit în cursă și s'a dus la Londra să caute pe renumitul detectiv Frazer.

Au luat hotărîrea, ca poliștiții venind deghisați pe diferite căi, să și dea întâlnire la orele 8 séra la hanul din apropiere, ér peste o oră să se întâlnească pe șosea cu tata. Ast-fel au vrut să inducă în eróre pe spionii lui Tom.

Tata a întârziat puțin și când a sosit la locul întâlnirii, a găsit acolo un țeran, care l'a salutat.

— Bună séra! răspuse tata.

— N'ai fi așa bun, să-mi spui ce scrisore e asta? și îi presentă o hârtie.

Tata recunoscu, spre mirarea lui, propria sa scrisore adresată lui Frazer.

— De unde o ai? întrebă tata.

Studentii italieni arestați cu ocaziunea turburării din Innsbruck au fost toți puși în libertate și trimiși la vetrele lor, după ce li s-au luat interogatoriile. Numărul studenților arestați a fost 57.

Sobrania bulgară a votat în ședința sa secretă de ieri 42¹/₄ milioane franci pentru înzestrarea armatei bulgare cu arme nouă.

Ninsori mari. Din Madrid se telegrafiază, că în întreaga țară s-au deslănțuit mari viscoale. S-au întâmpnat numeroase nenorociri. Multe persoane sunt cercate de miserie, neavând ocupațiune.

Concert militar. Duminecă în 4 Decembrie muzica militară a reg. 50 va da un concert în sala cea mare de la „Gewerbeverein“. Program variat în care vedem și drăgălașul potpuri nou „Wien bei Nacht“. Muzica o va dirigia d-l capelmaștru în persoană. Inceputul la orele 8. Intrarea 40 bani.

Avis. Din partea poliției se atrage atențiunea proprietarilor de case, să curețe zăpada dinaintea caselor și să presare năsip său cenușe pe unde e alunecus.

— Din cauza repausului duminical va fi deschisă în cetate, mâine, Duminecă numai farmacia d-lui E. *Neustädter* Tergul grăului nr. 7.

Societatea filarmonică din Brașov aranjază Mercuri în 7 Decembrie în sala cea mare de la Redută primul său concert statutar compus din piese de-ale marelui compozitor Wagner. Programa e următoarea: 1) *Charfreitagszauber* din „Parisfal“, 2) *Waldwehen* din „Siegfried“ 3) *Wotans Abschied von Brunhilde und Feuerzauber* din „Walküre“ și 4) ouvertura operei „Tannhäuser“. Membrii sprijinitori sunt rugați a-și prenota locurile în librăria d-lui H. Zeidner până mâine, Duminecă în 7 Dec. Cu ziua de 5 Dec. se pun biletele în vânzare.

Concertul muzicii orașului. Mâine, Duminecă în 4 Decembrie n. concerteză muzica orașului în otelul Europa. Cu această ocaziune va păși în public pentru întâia oară nou angajatul membru al muzicii orașenești d-l Alvin König (solist trompeter). În bogatul program se află și piesa românească „*Scenă pastorală*“ de E. Ionescu, orchestrată de d-l Krause. Inceputul la orele 8 seara. Prețul intrării 60 bani.

Războiul ruso-japonez.

Un raport oficial trimis la Tokio din cartierul general de la Port-Arthur, aduce știrea, că după lupte mari și cu pierderi enorme Japonesei li-a succedat a cuceri colina de 203 metri și fortul, ce se află de asupra ei. Colina aceasta a fost centrul acelor lupte înverșunate, cari au durat patru zile în fața grupului de forturi de la nord-vest, luptă despre care corespondenții ziarelor engleze dic, că au fost mai sângeroase decât toate atacurile de până acum.

La 30 Noemvrie Japonesei ajunseră de mai multe ori până la mijlocul colinei, ba chiar și la vârful ei, dar nu se putură susține în urma focului ucidător al Rușilor. Spre seară însă, Nogi a reînnoit atacul, trimițând în linia de foc tot ce avea mai bun. Cătră orele 8 seara Japonesei li-a succedat a ajunge la vârful colinei și a cuceri fortul. Acest succes i-a costat pe Japonesei jertfe colosale. Nu mai puțin de 15,000 din ei au fost parte uciși, parte grav răniți.

Pe cucerirea acestei coline Japonesei au pus de la început mare greutate. De pe colină ei pot să bombardeze portul.

Din Petersburg se telegrafiază, că generalul *Stössel* a trimis fiului său o scrisoare în care spune, că numărul garnisonii sale e de 32,000, cifră în care se cuprinde și numărul răniților și bolnavilor.

Situația în *Manciuria* e neschimbată. Corespondentul ziarului „Standard“ anunță din cartierul general al lui *Oyama*, că actualmente nici unul din adversari nu face mișcări serioase. Rușii se mișcă ceva mai viu, acosta însă numai pentru-că se tem de un atac neașteptat al Japonesei. Amândoi adversarii s-au instalat pentru iernă la Șaho și așteaptă întărirea. Evenimente mai serioase nu sunt de așteptat. La Șaho 1/4 milion de Japonesei se mișcă pe un teren atât de îngust, încât n'ar fi suficient nici pentru o armată, care ar număra numai a patra parte. Soldații japoneși sufer mult din cauza gerului. Corturile ce le-au dus cu ei, nu le pot fi un scut, nici colibe de zăpadă nu-și pot face, fiind-că zăpada e puțină și peste și se topește. Japonesei și-au făcut bordeie în pământ pentru câte 6 oameni. Aerul în aceste bordeie e nădușitor și provocător de boale. După lupta de la Șaho *Kuropatkin* a primit 34,000 oameni și 72 tunuri ajutătoare și în luna Decembrie va mai primi 38,000 oameni și 88 tunuri. Cu totul până la finele lui Decembrie va avea ajutătoare nouă de 72,000 oameni și 160 tunuri, — prin ceea-ce armata i-se va întări în mod considerabil.

Alegerile municipale în Scheiu.

Scandal ne mai pomenit.

La alegerile municipale de azi în cercul al III-lea Scheiului s'a întâmplat cevași cu totul neprevădit și neașteptat, ceva înfricoșat din punctul de vedere național românesc și ne mai pomenit în analele vieții noastre municipale.

O minoritate disparentă de malconțeni din sinul Românilor Scheieni, în frunte cu faimosii *Arsenie Vlaicu* și avocat *Mănoiu*, a pregătit în ascuns un atac asupra cetățuiei noastre electorale municipale din Scheiul Brașovului prin trădare, imple-

rând și dobândind ajutorul alegătorilor unguri din Scheiu, cari până acuma nici-odată n'au fost intrat în luptă cu candidații clubului municipal român.

Până în momentul, când scriem aceste rânduri ni-se raporteză, că pentru lista desertorilor de la disciplina și solidaritatea națională au votat peste 50 Unguri din Scheiul, în parte conduși de un comisar de poliție maghiar, er partea cea mai mare de compania *Vlaicu-Stinghe-Mănoiu*.

Cu o oră și 1/2 mai înainte veni un raportor, abia resuflând să ne spună, că a trebuit să-și facă de trei ori cruce, vădând, că nenorocitul director al școlii noastre comerciale a devenit cu acesta ocaziune agent și cortez de frunte maghiar, căci cu ochii l'a vădut, cum împărția liste Maghiarilor, ca să voteze cu el. „Ucigă-te crucea drace!“ a exclamat raportorul adânc mâhnit și scârbit de ceea-ce a vădut.

În această clipă un brav proprietar român din Scheiul vine să ne spună că vestitul *Coliban*, cel cu pamfletele, alergă cu patru sănii după alegătorii unguri, pe care îi aduce la urnă și îi și duce înderăpt. Ne mai spune că a vădut și pe câți-va Sași din Scheiul votând cu lista *Vlaicu-Stinghe*.

Minunea minunilor, ceea ce nu s'a întâmplat nicăiri în țară, un număr atât de considerabil de alegători unguri a votat pentru o listă, în care nu era nici unul de-ai lor. Ce marinositate! Nu putem admite însă, că toate acestea s'ar fi făcut numai de dragul companiei *Vlaicu-Stinghe-Mănoiu* etc, ci avem cuvinte tari de a crede, că Ungurii ca politicieni practici n'au ostenit, fie și numai cu sania, a se infățișa în sala de gimnastică română înaintea comisiunii electorale, presedate de d-nii *I. Puscașiu* și *Dr. Baiulescu*, fără interes, decât nu pentru moment, pentru viitor. Se vorbește deja și nu fără temei logic, că cei ce au introdus azi pe ascuns trupele auxiliare adversare în sala de votare au încheiat un pact cu ele pentru viitor.

Cum va fi acest pact ne putem închipui după lipsa de orî ce s'afală și rușine ce a dovedit-o compania falșilor de la Sf. Nicolae.

Aușim, că lista națională stabilită de clubul român a înrunit până acuma peste 80 voturi, [der minoritatea refractară care a apelat la concursul taberei adversare, având până acuma peste 50 voturi străine,

e aproape se întrecă numărul voturilor listei partidului nostru național.

Scriem acestea aub impresiunea durerosă a vestilor neașteptate, ce ne sosesc de la locul alegerii.

*

La 5 ore primară scirea, că *trădarea e consumată*. Lista desertorilor de la cauza comună a dobândit majoritatea. Acest fapt, care va fi scris cu litere negre în istoria Scheilor, a fost salutată de cătră aliații prezenți ai campaniei nenorocite cu sgomotoase „*Eljenuri*“.

Dumnezeu să ierte sufletelor trădătoare, căci Români nu le vor pute ierta nici-odată ceea-ce au făcut.

Bibliografie.

„*Familia*“, nr. 47 a. c. a., a apărut cu următorul cuprins: „Cântec“, poezie de Z. Bărsan. „Cântarea cântărilor“, schiță de *Laurenția Gribinea*. „Peste adâncuri“, poezie de *Emil A. Chiffa*. „La stână“, schiță de *Petru Popa*. *Cugetări*. „Marea“, sonet de *N. Radulescu-Niger*. „Cine poartă vina?“, siluetă de *Dionisiu Stoica*. „De ce femeile sunt mai frumoase decât bărbații“, croquis de *Lys*. „Colinde din Bihor“, de *Avram Igna*. „Notițe literare“, de *Emil Isac*, și obicnuitele rubrici despre literatură, teatru și muzică, biserică și școlă etc.

Ilustrație: Fotografie la țară.

„*Familia*“, revistă pentru familia, apare în Oradea-mare, în fie-care Duminecă. Redactor: *Iosif Vulcan*. Abonamentul pe an 16 cor., pe jumătate de an 8, pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei.

ULTIME SCIRI.

Londra, 2 Decembrie. Cucerirea colinei de 203 metri, i-a costat pe Japonesei jertfe enorme. Intregi companii au cădut până la ultimul om. Rușii încă au avut pierderi însemnate cu ocaziunea respingerei singuraticelor atacuri.

Belgrad, 2 Decembrie. Intreg cabinetul și-a dat demisiunea.

Mukden, 3 Decembrie. Cavaleria rusescă continuă a urmări pe dușman, care se retrage spre sud.

Ce cetesc cumpărătorii, mai cu drag? Cumpărătorii cetesc d. e. cu mare plăcere, când v'run comersant anunță că a redus prețurile. Și când cetesc, că acel comersant a redus prețurile în mod considerabil, asta o cetesc cu plăcere și mai mare. În situația aceasta se află publicul Brașovean față cu magazinul firmei *László M. & L.* succesor anunță, că a redus prețurile, apoi să se scie, că acesta e adevărat. Cu asemenea ocaziuni publicul poate cumpăra cu prețuri fabuloase de ieftine. Firma menține ieftinătatea aceasta mai ales în vederea sezonului de Crăciun ce se apropie.

Garantéză farmacia *C. Balassa*, că laptele de castraveți veritabil englesesc al lui *Balassa* cu efect miraculos pus de densus în circulațiune, nu este stricăcios feței. Numai odată să încerce *On. noastre* dame a-și procura de probă laptele de castraveți a lui *Balassa* și se vor convinge că acest cosmetic face să dispară imediat pișturile, petele de ficat, sgrăbunțele, parasiții și ori-ce necurățenie, făcând obrazul neted și tiner. O sticlă 2 cor. Un săpun de castraveți veritabil englesesc 1 cor. Pudra 1 corună 20 bani. Se poate căpeta în ori-ce farmacie. Să vă feriți de imitație.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil **Traian H. Pop**.

— Numele celui, ce mi-a dat-o să începe cu „F“.

— Nu cum-va d-ta ești *Frazer*? Întrebă atunci tata, care nu putea bine distinge pe om în întunec.

— Ai ghicit-o.

— Și unde-ți sunt oamenii?

— Ne așteaptă la pod.

Au plecat amândoi spre pod. Aici vădură patru detectivi deghizați venind pe patru poteți diferite. Unul era îmbrăcat ca cerșitor sărătos, al doilea, ca negustor ambulant, al treilea ca fecior de boier și al patrulea ca desertor. Tata făcu slogii lui *Frazer*, că a aranjat lucrurile cu atăta dibăcie.

Atunci *Frazer* a început să expună planul prinderii lui *Tom*. La 20 de pași de la pod va posta câte doi detectivi și în stânga și în dreapta, er el împreună cu tata va aștepta desvoltarea într-o barcă.

În momentul când *Tom Rokat* său vr'unul din ai săi va pune mâna pe punga cu bani, *Frazer* va fluera și detectivii se vor arunca asupra individului. Er decât ar isbuti să sară în apă, atunci tata și *Frazer* îl vor urmări cu barca.

— Și acum, d-le, — continuă *Frazer* — adu încóce punga, să o due la piciorul podului. D-ta până atunci să te sui în barcă.

— Tóte sunt în regulă — dise *Frazer* peste câte-va minute, întorcându-se la barcă. O să punem mâna pe el. Acum să așteptăm.

A urmat o jumătate de oră plicticoasă. Apoi mai trecu un sfert și pe urmă éráși o oră. Nici un sunet nu tulbura liniștea nopții. Tata fu cuprins de pirotelă și adormi. Când s'a deșteptat, era singur în barcă.

Se revérse de ziua. Tata se duse ață la piciorul podului. Bani disparuseră și în locul lor își găsi portofelul cu actele. În portofel mai era un bilet cu următoarea scrisore primitivă:

„Decă aș fi nimioit aceste acte, v'aș păgubi nu numai pe d-vóstré, ci și pe clientul d-vóstré, er pe acesta vreu să-l menajez. Étă de ce m'am ținut de cuvânt, deși jocul d-tale a fost fals“.

ss) *Tom Rokat*.

Tata cuprins de furie alergă cât putu la hanul, unde să fixase locul de întâlnire al detectivilor. I-a găsit pe toți cinci legați burduf, împreună cu *Frazer* cel veritabil.

Cum s'a putut face asta, n'a putut să afle tata nici-odată.

— st. —

Marele târg
ocasional de Creciun
duréză
până la finea lui Decemvrie

cu care ocazie mărfurile aflătoare în deposit se vënd cu prețuri foarte ieftine. Intre altele:

Catifea de spălat . . . p. M. dela 48 cr. însus	Rochiile de dantele . . . . . delr fl. 12 însus
Mătase Liberty mostră Japon . . . 65 cr. „	Liberty Sublime, leciu, în tóte colorile dela 75 cr. „
„ négră . . . . . p. M. „ 85 cr. „	Louisienne brillante p. M. . . . . „ 75 cr. „
Louisienne greu scoțian p. M. „ fl. 1-05 cr. „	Kaikis veritabil Japanes p. Meter . . . 85 cr. „
Reclam-Tafte negru, greu și	Tafte de mătase, uegri, fășiotóre în
fășiotor . . . . . p. M. „ 95 cr. „	tóte colorile . . . p. Mtr. dela fl. 1-28 cr. „

La dorință se trimít mostre gratis și franco.

Mare asortiment de Bluse din resturi de mătase. Cantitate mare de Jupóne de mătase, cu prețuri foarte ieftine.
Szénásy Hoffmann & Co.
Magazin de mătásarie,
BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 4. sz.

Cadouri potrivite de Crăciun!

Prețuri scădute.

Articole pentru cadouri de serbătorile Crăciunului
 . . . . . **cu prețuri foarte scădute** . . . . .

recomandă Firma **M. & L. László** Succesorii,

Brasov, Tîrgul Inului nr. 29.

Și anume: un sortiment bogat de:
Basmale, Ciorapi, Pânzărie, Stofe de rochii etc. etc.
 se vinde cu prețuri foarte scădute.

Prețuri scădute.

Cadouri potrivite de Crăciun!

Anunț de licitație.

In 19 și 20 Decembrie st. n. a. c. se va vinde cu licitație în localul casei de Zälöge, dela orele 8—11 a. m. și dela 2—4 ore p. m. **obiectele amanetate** în luna lui Octombrie și Novembrie 1903, până inclusive cu nr. 17237—1903, a căror termin a expirat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele cari se vor vinde sunt: Giuvaericale, Clasornice de aur și argint și alte seule de aramă, Cióie, Cositor, flanele, haine bărbătești și femeiești, Cisme, ghetete și altele.

Vîndarea se face cu banii gata. Răscumpărarea seu învoirea amanetelor se pôte face numai cu o di înainte de licitație.

În ziua vîndării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 24 Novembrie 1904.

Oficiul casei de amanete din Brasov.
 2—3, (1570)

Anunț.

FARMACIA mea, aflătoare într'un ținut locuit curat de Români, cu vîndare anuală de 6000 cor., si bine asortată, e de vîndare.

HEGYESY ÁRPAD
 Kápolnok-Monostor.

2—10, 1578

Local pentru prăvălie de închiriat
 în Szászsebes, piața mare (casa Onițiu).
 Cu informațiuni servește

Dr. I. Elekes
 în Szászsebes.

2—3, 1576.

Fie-care familie

an trebui să folosească în propriul ei interes numai

Cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner

ca adaus la cafeaua, ce o bea în fie-care zi.

A V I S!

Am onórea a aduce la cunoșcința On. public din oraș și dela țără, **că voiú continua**

ATELIERUL de FOTOGRAFIE

al reposatului soț.

Am angajat personal eseeleent. Aducênd mulțumirile mele On. public pentru increderea dată de mai mulți ani soțului meu, mă rog ca și eu se fiu sprijinită din partea Oner. public în întreprinderea mea.

Brasov, 20 Decemvrie 1904.

Cu tótă stima

Louise vîd. Carl Muschalek.

1—6, 1578.

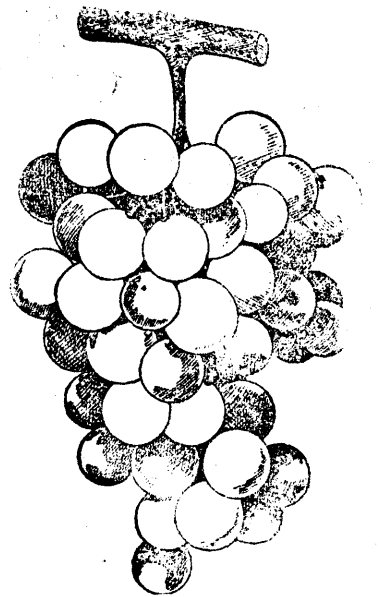

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

„Plantatie de Millenium” Nagyösz

Prețuri foarte ieftine!

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili

numai acela pôte cultiva, care va cere gratis Catalogul cu prețurile acelei mai mari pepinier de vițe, care s'au fondat cu ajutorul și controla Statului.
 3—20, (1540).

FABRICAT din PATRIE!

Novitate!

Kleinoscheg Sec

Product

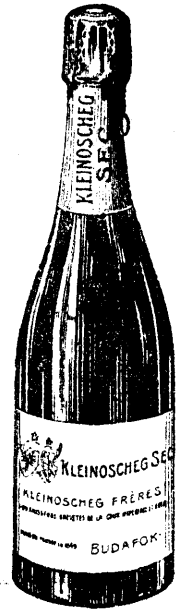
de prima clasă.

Pivnița de Șampanie

Frații KLEINOSCHEG

liferanții curții ces. r.

Budafok.

Minune mare a secolului present este invenția

Ciasornicului de buzunar

Anker syst. ROSKOPF Patent, merge regulat după minută, cu lumină clară. . . . . fl. 2.20
 cu capac gravat frumos 2.65
 negru . . . . . 3.—

Lanțuri de nickel, aurite cu compas fl. —.45
 In cas de neconveniență, banii se returnează.
 La dorință trimit prețuri curente gratis și franco de Clasornice de aur, argint China, Musicalii, părți constitutive ale ciasornicelor, unelte și 1000 ilustrații. 5—10

F. PAMM, Krakau. Öster.
 Zielonagasse 3. Fondată în 1852.

Liferant al Curții Ces. și reg.

M. Neumann

Wien, I. Kärntnerstrasse 19.

Costnme de băieți de școlă . . . Cor. 10	Costume de fețițe . . . Cor. 16
Costume de băieți matrosi „ 12	Jachete bord de fețițe . . . „ 16
Jachetă bord „ 16	Jachete de fețițe „ 20
Saco de băieți pentru patinat „ 20	Saco de fețițe pentru patinat „ 20

La comande se se arăte etatea.

Cataloge ilustrate gratis.

Comande din provincie cu ramburs. Ce nu convine, se restituie bani.
 1528,8—12.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fl. se vinde la Eremias Nepoții.

Contra tusei, regușeli și catarului are efect mai bun

Bombóne Pemeté ale lui RETHY,

se observă că la cumpărare se se cêră espres **Bombóne Réthy,** de óre-ce sunt multe imitații rele.

Un carton 60 bani.

Se cumpărăm numai **Réthy Pemeté Bombóne.**

12—12, 1517.

Podoba cea mai frumoasă a femeii este un bust frumos!

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc senzațional, scutit prin lege, pentru a dobîndi un bust frumos, cu efect miraculos. Apa Käthe se folosește numai pe din afară, de aceia e potrivită pentru ori-ce constituție corporală. Apa Käthe pentru sîn este de felii vegetabil, și nevătămătoare.

Prețul unei sticle 4 fl. cu instrucție. Se trimite sub discrețiune cu rambursă prin **Mdm KÄTHE MENZEL, Wien XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Türe 78**
 7—6, 1495.